

SNOEIEN VAN HOUTIG KLEINFRUIT door Guy De Kinder

Met kleinfruit meer plezier in
je tuin!

YGGDRASIL

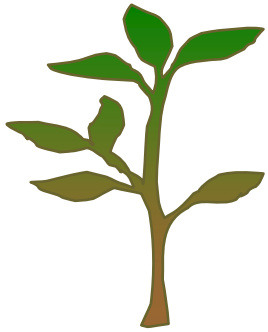
Ribes (trosbes, kruisbes, josta)

Rubus (framboos, braam, taybes)

Vaccinium (blauwe bes)

Filmpje ivm foto's van kleinfruitsnoei
(youtube)

OVERZICHT

Waarom snoeien?
Belang van het weer?

Snoeimateriaal
Korte- en lange snoei

Snoeien per kleinfruitsoort.
Snoeikalender

Waarom kleinfruit snoeien?

- Gezondere groei & langere levensduur
 - Minder schimmelaantasting
 - Minder aantasting van insecten en mijten
- Grotere bessen
- Vroegere oogst
- Minder beurtjaren
- Gemakkelijker om te beschermen tegen vogelvraat
- Mooier uitzicht van de planten

Snoeitijd en snoeimateriaal

- Snoei niet als de planten bevroren staan!
- Snoei niet bij extreem zonnig weer of bij regen.
- Snoei bij voorkeur **direct na de oogst** of in **maart** → minder schimmelinfectie!
- Gebruik scherp gereedschap:
 - Snoeischaar
 - Takkenschaar
 - Snoeizaag
- Werk veilig!
- **Ontsmet** uw snoeigerief!

Korte snoei

- De meeste bessen op **korte twijgjes**.
- Plantensoorten:
 - Rode- en witte trosbes. (uitz....)
 - Jostabes**
- Hoe?
 - Korte takjes (5-15 cm) uitdunnen en verjongen
 - Lange twijgen verwijderen. (+15cm)

Lange snoei

- De grootste trossen en/of bessen op lange eenjarige twijgen

Plantensoorten:

- Zwarte trosbessen (cassis).
- Kruisbessen (stekelbessen)
- Bramen en zomerframbozen

Hoe?

- Lange eenjarige twijgen behouden
- Korte twijgjes verwijderen.
- Jaarlijks een sterke vervangsnoei!

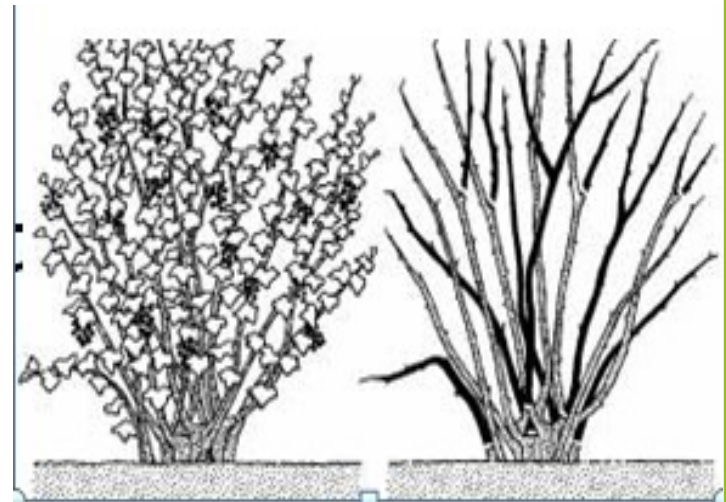
Zwarte trosbes

Jaarlijkse (onderhouds)snoei:

- Talrijke trossen. Veel nieuwe jonge scheuten.
- Zwakke, vertakte takken die trossen hebben gegeven wegsnoeien. Overige scheuten uitdunnen tot 10 stuks.
- Snoeien tijdens of kort na de oogst

△ Zwarte trosbes

Kruisbes of stekelbes

Waarom snoeien?

- Grotere bessen
- Vroegere oogst
- **Gemakkelijke pluk** (einde juni-begin juli) zonder bescherming.
- Gezondere groei (bladvalziekte, Am. Meeldauw)
- Langere **levensduur** van de plant.
- Open gesnoeide struik bekomen.

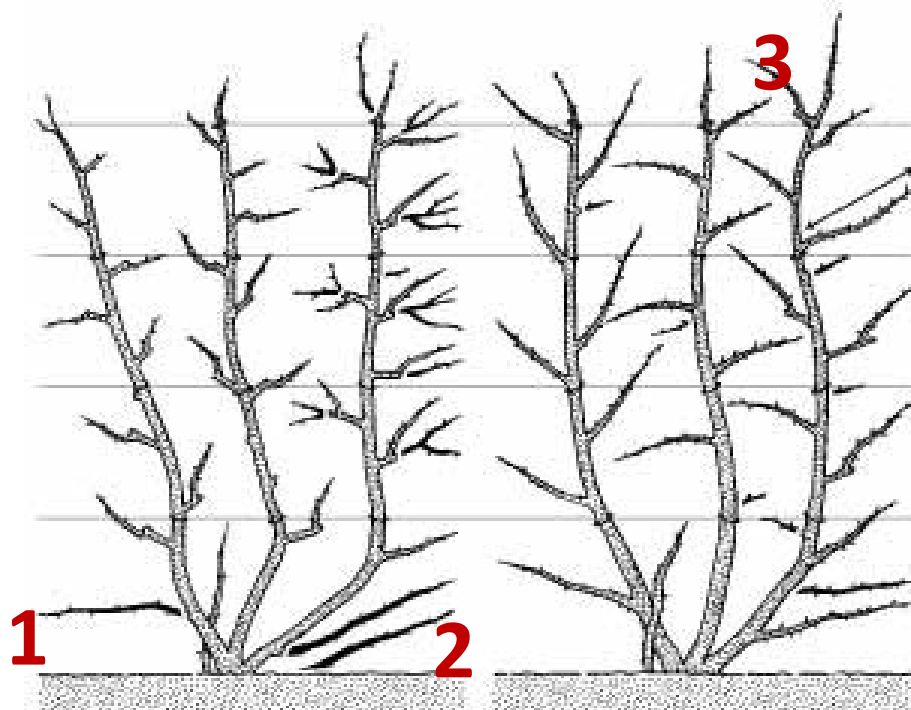

Stekelige
takken!

Kruisbessen

Jaarlijkse snoei

- Te laag zijhout (1) en de meeste grondscheuten (2) wegsnoeien. Concurrenten (3) wegsnoeien.
- Lange snoei:** korte zijtakjes wegsnoeien. Lange zijtwijgen uitdunnen.

Rode bes: korte twijgen!

Plantensoorten:

- Jostabessen.
 - Rode- en witte (roze) trosbessen vb JvT
- Grootste trossen op korte en middellange eenjarige twijgen

Snoeitips:

- Korte eenjarige twijgen behouden (5-15 cm).
- Lange twijgen verwijderen.
- Winter- en zomersnoei!

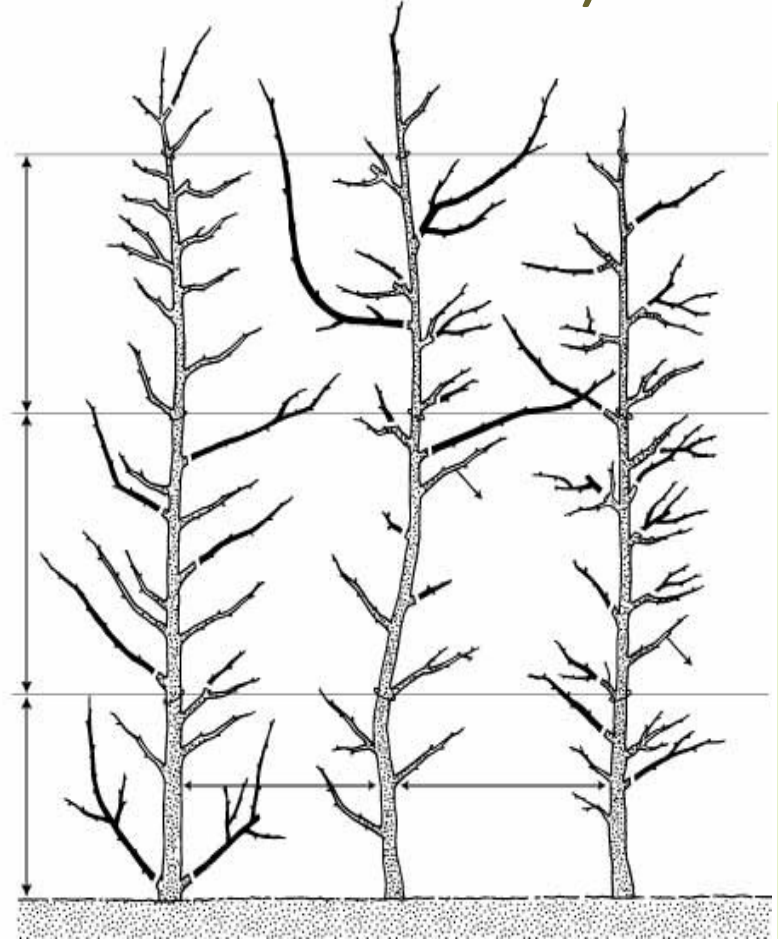
Rode trosbes struiken

- Beperk het aantal takken tot 5-7
- Verwijder jaarlijks enkele oude takken
- Laat voldoende ruimte tussen de takken
- **Snoei weg:** te lang zijhout (3-4 knoppen of ca 7 cm), te laag zijhout, overtollige grondscheuten
- Filmpje struiken snoei (Laurence M. – blog)

Rode trosbes haag

- Korte- en lange snoei (leivormen aan draad)
- Snoei de grondscheuten en laag zijhout weg.
- **Korte snoei:** korte twijgen van 5-15 (20) cm behouden en uitdunnen. Cv.: o.a. 'Jonkheer v.Tets', Rovada

Snoeitips:

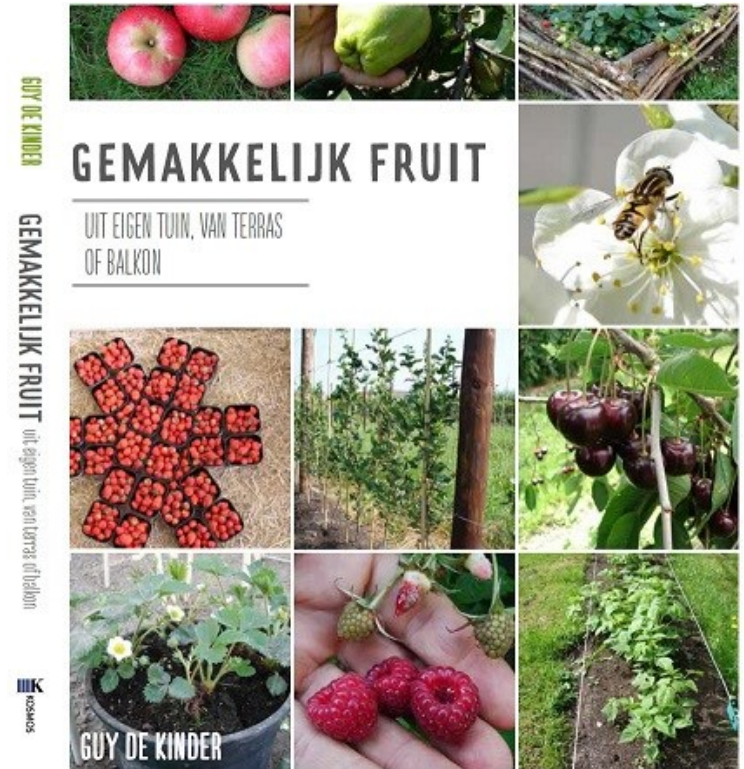
- Snoei te laag hangende en kruisende twijgen weg.
- Om de 2-3 jaar.
- Dun heel licht uit.
- Snoei niet te veel, dat versterkt de groei en is nadelig voor de productie.
- Veel bessen op korte eenjarige twijgen (5-20 cm)
→ zomersnoei dmv innipen of wringen (mei-juli)

Leiden van frambozen, bramen en taybessen

Jaarlijkse
vervangsnoei!

Scheuten
omhoog
leiden!

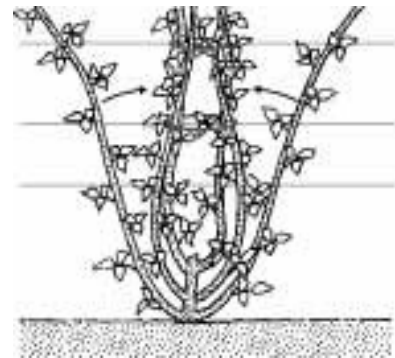
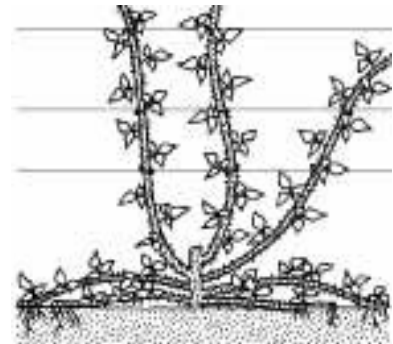
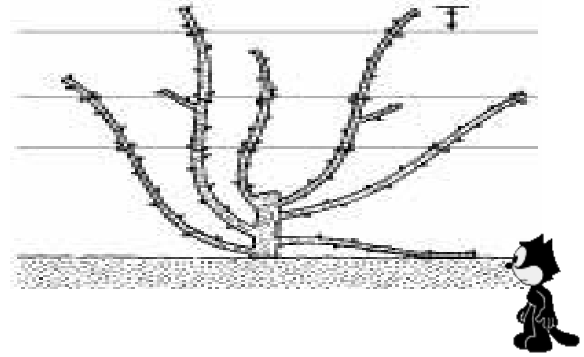

Fruitboek: [meer info](#)

Bramen en taybessen

Snoeitips 2de jaar:

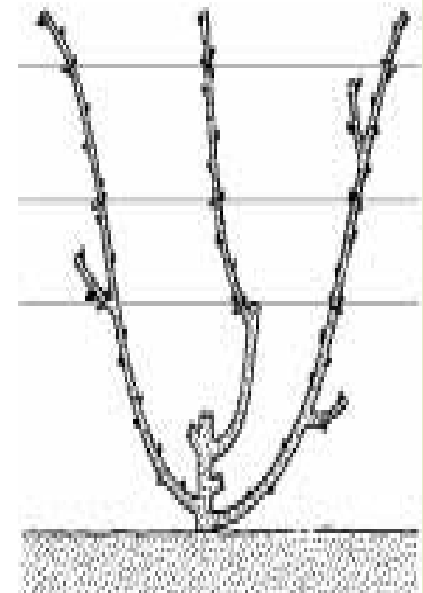
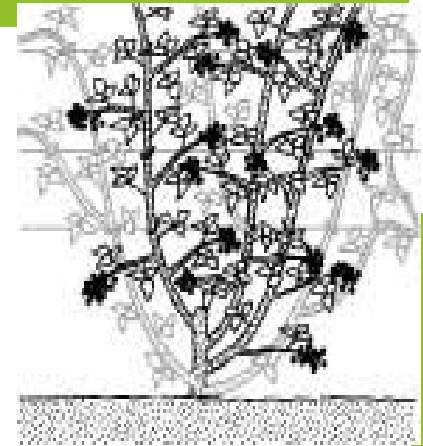
- Takken uitdunnen tot er 4-6 per meter overblijven. Zijtwijgen inkorten op 2 knoppen. Twijgen 15 cm boven de draad inkorten.
- Bij gestekelde rassen nieuwe scheuten over de grond.
- Bij ongestekelde rassen nieuwe scheuten in het midden van de waaier.

Bramen en taybessen

Snoeitips 2de j. en 3de jaar:

- Oude meerjarige takken wegsnoeien.
- Eenjarige twijgen (middelmatic dik tot dik) vastmaken.
- Zijtwijgen op 2 knoppen.
- Twijgen 15 cm boven de draad afsnoeien. Laag zijhout wegsnoeien.

Japanse wijnbes (Jap.braam)

❖ Snoeitijd:

- ❖ Jan.- febr of na de oogst.

❖ Snoeitips:

- ❖ oude scheuten zijn bruin en snoei je weg tot tegen de grond.
- ❖ Nieuwe scheuten zijn rood en je bindt die schuin omhoog.
- ❖ Zijtakken op 2 knoppen (ca 15 cm) insnoeien.

Frambozensnoei niet altijd gelijk!

- **Zomerframbozen:** rijptijd juni-juli

- **Herfstframbozen:** rijptijd ½ aug.- oktober

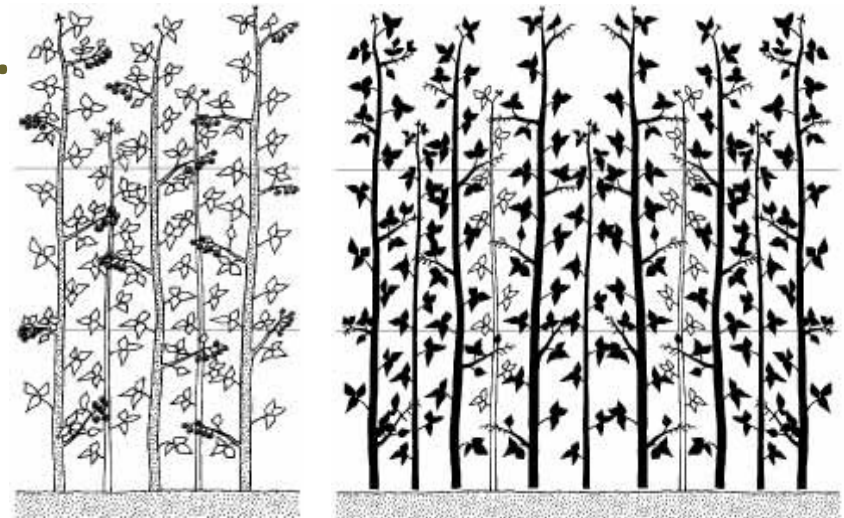
Tweemaaldragende frambozen:

- 1ste oogst ½ aug.- okt. (scheuttoppen)

- 2de oogst juni-juli (middendeel van de eenjarige twijgen)

Zomerframbozen

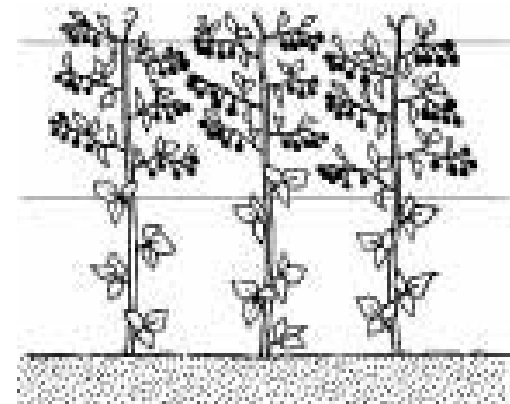
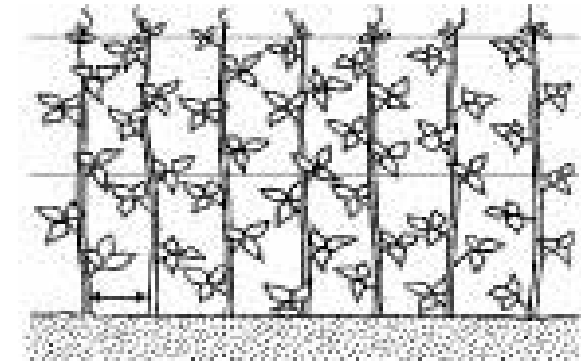
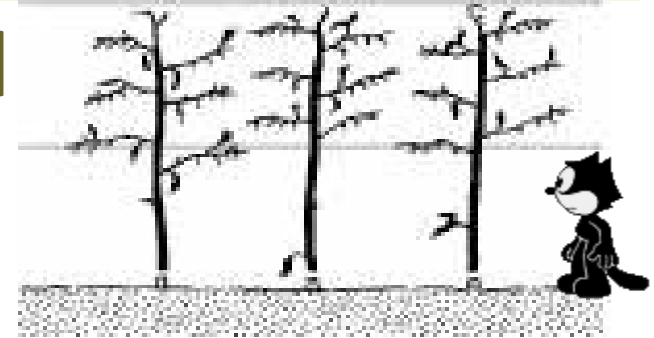
- (Juni-juli) Oogst aan de grootste, vertakte planten.
- (Aug.-sept.) Snoei de afgestorven, vertakte planten weg. Jonge scheuten uitdunnen tot er 8 per meter overblijven.
- Te ver groeiende, ongewenste frambozen uit trekken ipv weg te snoeien!

Herfstframbozen 1

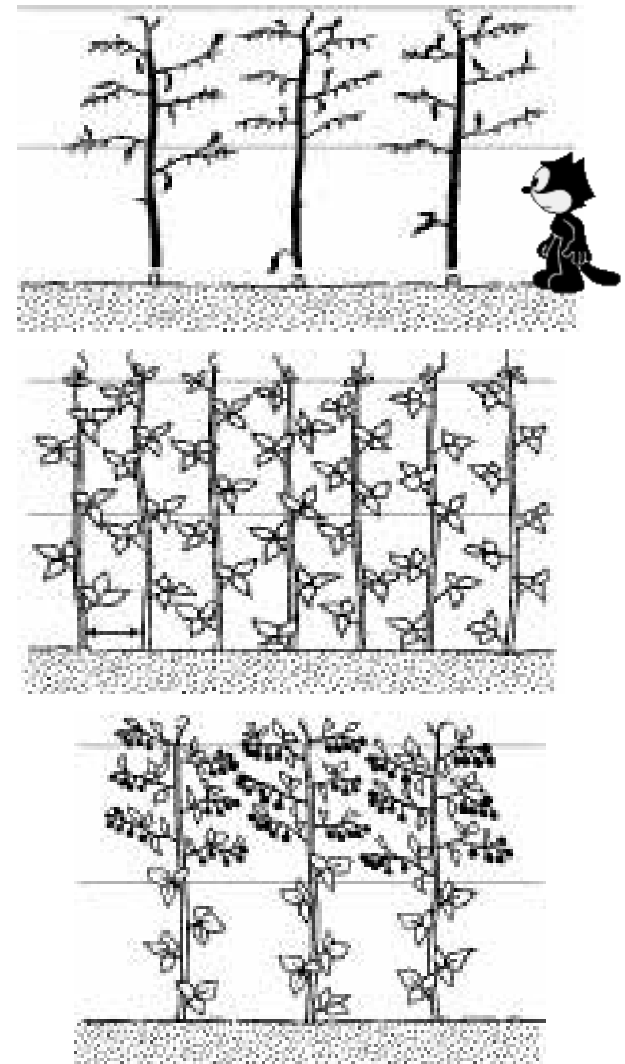
■ (nov.-febr.). Bovenste deel heeft vruchten gedragen en is afgestorven. Snoei tot tegen de grond alles weg.

■ (mei-juni). Jonge scheuten uitdunnen tot ca 16 stuks/meter

Herfstframbozen 2

- (aug.-okt.) Vruchten op het bovenste, vertakte deel van de kruidachtige scheuten. Na de oogst alles wegsnoeien.
- **Oogstverlating:** in mei een deel van de jonge scheuten op 2/3 in te snoeien.

Emmerteelt met herfstframbozen

- In combinatie met afrikaantjes (*Tagetes*).
- Aangepaste snoei voor oogst in juni én aug/sept. In mrt enkele eenjarige twijgen op 60-100 cm snoeien.

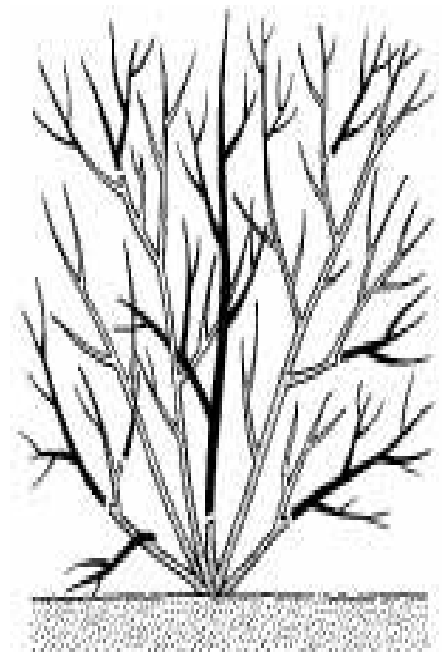
Blauwe bessen

- Lange levensduur...
- Komen laat in productie.
- Vruchthout een beetje uitdunnen en vervangen → licht tot beneden!
- Laat altijd kleine stompen staan.

Blauwe bes 2

- **Snoeitijd:** nov.-febr.
- Verwijder zwak vruchthout, kruisende en afhangende takken.
- Snoei lang vruchthout in op enkele knoppen.
- Max 30 % wegnemen bij de snoei.

3 jarige takken verwijderen
(max 30%)

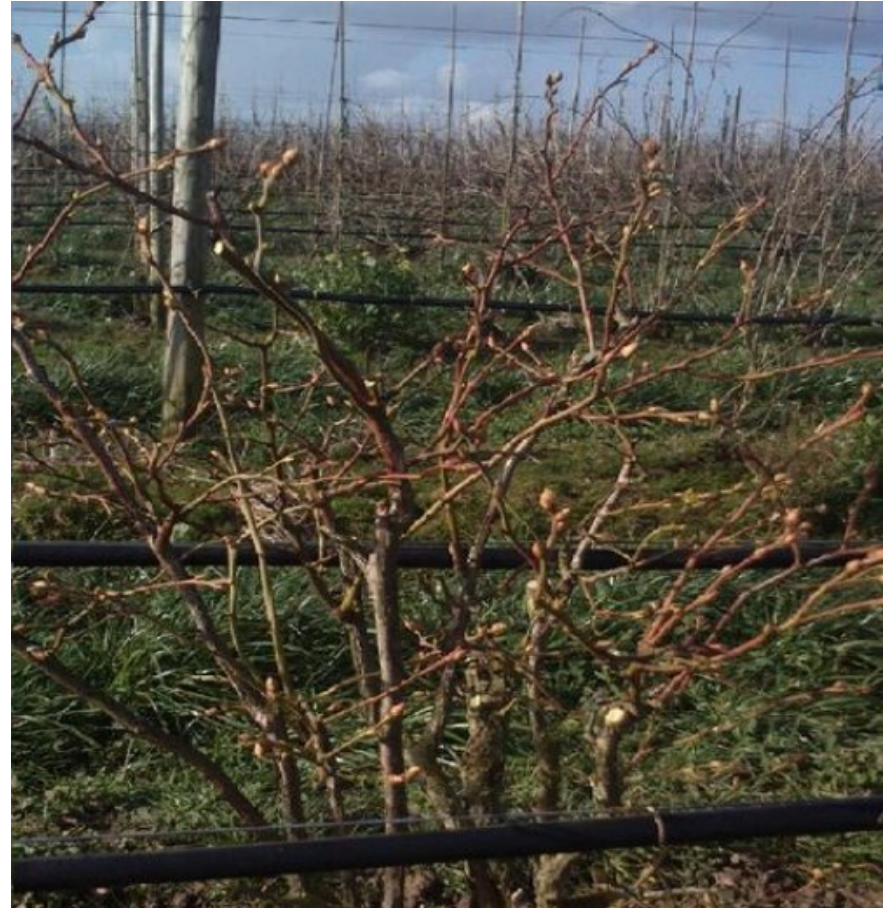
Blauwe bes 3

- Snoei enkele oude (+ 3 jaar), lichtverstorende takken weg.
- Laat bij het wegsnoeien een kleine stomp
- De snoei moet licht tot beneden de struik brengen.
- **Zomersnoei:** sterkgroeiende (grond)scheuten toppen om te doen vertakken.

Blauwe bes 4

Oude planten vragen een drastische snoei om ze te verjongen en in productie houden

[Foto's: o-bio.be](http://o-bio.be)

Snoeikalender fruit 2

	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	
36	Ribes 'Jostaberry'	Jostabes, jostaberry	x	x	x	x		z	z	z				x	
37	Ribes nigrum	Zwarte trosbes	x	x	x	x			x	x				x	Tijdens of na de oogst snoeien
38	Ribes rubrum	Rode en witte trosbes	x	x	x	x		z	z	z				x	
39	Ribes uva-crispa	Kruisbes, stekelbes	x	x	x	x			x	x				x	
40	Rosa pendulina	Bottelrozen			x							x			Om de 2-3 jaar snoeien.
41	Rubus fruticosus	Braambes	x	x	x							x	x	x	Vorstgevoelige rassen 1/2 maart
42	Rubus idaeus	Zomerframbozen	x	x	x					x	x	x	x	x	Best direct na de oogst snoeien
43	Rubus idaeus	Herfstframbozen	x	x	x									x	
44	Rubus phoenicolasius	Japanse wijnbes	x	x	x							x	x	x	
45	Rubus 'Tayberry'	Taybessen	x	x	x					x	x	x	x	x	
46	Sambucus nigra	Zwarte vlierbes	x	x	x			x					x	x	
47	Sorbus aucuparia, domestica	Lijsterbes, peerlijsterbes					x								Beperkt snoeien na de bloei
48	Vaccinium ashei	rabbiteye blueberry			x										De eerste jaren weinig snoeien.
49	Vaccinium corymbosum	veenbes	x	x	x			z	z	z				x	
50	Vaccinium macrocarpon	Cranberry		x	x										Weinig of niet snoeien
51	Vaccinium vitis-idaea	Vossenbes			x										
52	Vitis vinifera	www.fruitabc.be	x	x				z	z	z	z			x	Kasdruiven in nov.-dec. snoeien
		www.houtwal.be	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	www.fruitabc.be
	Wintersnoei x	Zomersnoei (innijpen scheuten)	Maand												

Slot: vragen?

- Groente en fruit Encyclopedie
- Website: www.fruitabc.be en fruitabc.blogspot.be
- Nieuwsbrief [downloaden](#) en [inschrijven](#).
- Sociale media: (**Facebook**, ...):
[FB](#) (Fruitliefhebbers) en [twitter](#)

Guy – gdekinder@gmail.com

Nog vragen?

Bedankt voor de aandacht!

